Αφυπνιστικά περί μετανοίας και εξομολογήσεως Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου (Ηλιάδης Σάββας, Δάσκαλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 25 Φεβρουαρίου, 2016

Αρχομένου του Τριωδίου και επερχομένης της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, προστρέχουμε στο λόγο των αγίων, που είναι ο πλέον κατάλληλος, για να μας βοηθήσει, σύμφωνα με την προαίρεση του καθενός, να εισέλθουμε με αγωνιστικό φρόνημα στο στίβο τον πνευματικό. Να καθαριστούμε στην καρδιά και να συμπορευτούμε με το Χριστό. Να συσταυρωθούμε και να νεκρωθούμε με τη χάρη του ως προς τις ηδονές του βίου, έτσι ώστε να ζήσουμε μαζί του και να τον ακούσουμε να μας φωνάζει, πως θα μας ανυψώσει μαζί του στην άνω Ιερουσαλήμ, στη Βασιλεία των Ουρανών. (Από τροπάριο των Αίνων της Μεγάλης Δευτέρας)
Γι` αυτόν το λόγο, διαλέξαμε μερικά αποσπάσματα από ομιλίες του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, αναφερόμενα στο **μυστήριο της Μετανοίας και Εξομολογήσεως**. Ένα Μυστήριο, το οποίο πολεμάται με φοβερό μίσος από το διάβολο και επηρεάζει τις ψυχές ώστε να απέχουν, με σκοπό να καταφέρει την απώλειά τους.
Η Μετάνοια και η Εξομολόγηση είναι **η ανανέωση της αναγεννήσεως, που πήραμε από το Βάπτισμα**. Κι επειδή κανένας άνθρωπος δεν είναι αναμάρτητος, έστω κι αν ζήσει μια στιγμή στη ζωή αυτή, έχουμε απόλυτη ανάγκη από το μυστήριο αυτό. **Χωρίς Μετάνοια και Εξομολόγηση είναι αδύνατη η σωτηρία**. Πρέπει να μάθουμε και να πεισθούμε όλοι μας, πως **δεν υπάρχει «εργοσωτηρία» αλλά «χριστοσωτηρία»**. **Η ταπείνωση, με τα δάκρυα της μετάνοιας προσελκύουν το έλεος του Θεού και οδηγούν στη σωτηρία**.

Ο δάσκαλός μας, ο μακαριστός Στέργιος Σάκκος, επαναλάμβανε συνεχώς: «Το φάρμακο της σωτηρίας ένα· τα δάκρυα του αμαρτωλού και του Χριστού το αίμα».

Διδάσκει ο **Άγιος Χρυσόστομος** για τα δάκρυα της μετάνοιας και την εξομολόγηση:

«*Όπως γίνεται κατακάθαρος ο ουρανός μετά από σφοδρή καταιγίδα, έτσι και μετά από τα πολλά δάκρυα ακολουθεί ψυχική γαλήνη και ηρεμία και εξαφανίζεται το σκότος της αμαρτίας. Και όπως καθαριζόμαστε με το νερό και με το Άγιο Πνεύμα (στη Βάπτιση), έτσι καθαριζόμαστε πάλι με τα δάκρυα και την εξομολόγηση, αν δεν το κάνουμε από επίδειξη και φιλοδοξία*».

«*Αυτό που κάνουμε με τα σπίτια μας, δηλαδή, όταν παλιώνουν τα διορθώνουμε, το*

ίδιο να κάνεις και στον εαυτό σου. Αμάρτησες σήμερα; "Πάλιωσες την ψυχή σου"; Μην πέφτεις σε απόγνωση, ούτε να αποκάμεις, αλλά ανακαίνισε την ψυχή σου με μετάνοια, με δάκρυα, με εξομολόγηση και με καλά έργα και ποτέ να μην το παραλείπεις αυτό».

«*Γι' αυτό έχουμε ανάγκη από λεπτομερή εξομολόγηση και από δάκρυα πολλά. [...] Όταν λέω μετάνοια, δεν εννοώ μόνο να εγκαταλείψετε τις παλιές κακές σας πράξεις, αλλά να το δείξετε με μεγαλύτερα καλά, καθώς λέει: «ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας». (Ματ.3,8) Πώς θα το πετύχουμε αυτό; Αν κάνουμε τα αντίθετα απ' ό,τι προηγουμένως*».

«*Ας τον ακολουθήσουμε λοιπόν κι εμείς το Χριστό, διότι έχουμε πολλές ασθένειες της ψυχής και ζητάει αυτές πρώτα να θεραπεύσει. Γι' αυτό διορθώνει τις σωματικές, για να εκδιώξει τις ασθένειες της δικής μας ψυχής. Ας προσέλθουμε λοιπόν σ' αυτόν, αλλά να μη ζητάμε τίποτε βιοτικό, αλλά την άφεση των αμαρτιών΄ την παραχωρεί και τώρα (οποιαδήποτε στιγμή), αρκεί μόνο να τη ζητάμε αληθινά*».

«*Το καλύτερο είναι να μην αμαρτάνεις καθόλου. Ό,τι κι αν γίνει όμως, μετά πρέπει να συναισθάνεσαι την αμαρτωλότητά σου και να διορθώνεσαι. Αν μας λείπει αυτό, πώς θα παρακαλέσουμε το Θεό και θα ζητήσουμε την άφεση των αμαρτημάτων μας, εμείς που δεν τα λαμβάνουμε ποτέ υπόψη μας; Όταν εσύ ο ίδιος που αμάρτησες δε θέλεις ούτε αυτό να το αναγνωρίσεις, για ποια σφάλματά σου θα παρακαλέσεις το Θεό; Γι` αυτά που δεν αναγνωρίζεις*»;

«*Ο Θεός δεν οργίζεται τόσο με όσους αμαρτάνουν, όσο μ' εκείνους που δεν δείχνουν ταπείνωση μετά την αμαρτία*».

«***Η αναισθησία που συνοδεύει την αμαρτία κάνει το Θεό να αγανακτεί και να εξοργίζεται περισσότερο, απ' ό,τι η ίδια η αμαρτία***».

«*Προφθάσωμεν, λοιπόν, τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει». (Ψαλ. 94,2) Ας κλάψουμε και ας θρηνήσουμε. Αν μπορέσουμε να παρακαλέσουμε το δικαστή προ της δίκης να συγχωρήσει τα αμαρτήματά μας, δεν θα χρειαστεί ούτε στο δικαστήριο να μπούμε. Όπως πάλι, αν δε γίνει αυτό, θα ακούσει την απολογία μας δημόσια, με την παρουσία όλης της οικουμένης, και τότε δε θα έχουμε ελπίδα συγχώρησης. Κανείς από όσους δεν διέλυσαν εδώ τα αμαρτήματά τους, όταν απέλθει εκεί, δεν θα αποφύγει τις ευθύνες του γι' αυτά*».

Στο λόγο του ληστή «*καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε*» (Λουκά, 23, 41), **σχολιάζει ο άγιος**: «*Είδες εξομολόγηση ολοκληρωμένη; Είδες πώς πάνω στο σταυρό (ξεντύθηκε) εξομολογήθηκε τις αμαρτίες του; Κανένας δεν τον ανάγκασε, κανένας δεν το*

εξεβίασε, αλλά από μόνος του διέσυρε φανερά τον εαυτό του... Δεν τόλμησε πρωτύτερα να πει "Μνήσθητί μου εν τη βασιλεία σου", μέχρις ότου με την εξομολόγηση απέθεσε το φορτίο των αμαρτιών. Βλέπεις τι μεγάλο πράγμα είναι η εξομολόγηση; Εξομολογήθηκε και άνοιξε τον Παράδεισο. Εξομολογήθηκε και έλαβε τόση παρρησία, ώστε, αν και ήταν ληστής, να ζητήσει τη βασιλεία του Θεού».

«Γι` αυτό και ο Θεός μακάρισε αυτούς πιο πολύ από τους άλλους και είπε: «μακάριοι οἱ πενθοῦντες». Και ο Παύλος είπε: «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε». Και εννοούσε την ηδονή που προέρχεται από τα δάκρυα. Όπως, δηλαδή, η χαρά για τα κοσμικά αγαθά είναι στενά συνδεδεμένη με τη λύπη, έτσι και τα θεάρεστα δάκρυα κάνουν να βλαστήσει αιώνια και αμάραντη χαρά».

_____

1. Ε.Π.Ε. Πατερικές εκδόσεις «Γρηγόριος ο Παλαμάς»
2. Π. Τρεμπέλας, Υπομνήματα εις την Καινή Διαθήκη

Κιλκίς, 18-2-2016